

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 8/18
Luxembourg, den 25. januar 2018

Dom i sag C-473/16
F mod Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

En asylansøger må ikke underkastes en psykologisk undersøgelse med henblik på at fastslå den pågældendes seksuelle orientering

Gennemførelsen af en sådan undersøgelse udgør nemlig et uforholdsmæssigt indgreb i ansøgerens privatliv

I april 2015 indgav en nigeriansk statsborger en asylansøgning til de ungarske myndigheder, idet han gjorde gældende, at han frygtede forfølgelse i sit oprindelsesland, fordi han er homoseksuel. Selv om disse myndigheder var af den opfattelse, at ansøgerens forklaringer ikke var selvmodsigende, meddelte de afslag på ansøgningen under henvisning til, at en sagkyndig erklæring fra en psykolog, som myndighederne havde fået udarbejdet for at kortlægge ansøgerens personlighed, ikke havde bekræftet den seksuelle orientering, som han hævdede at have.

Asylansøgeren har anlagt sag til prøvelse af denne afgørelse for de ungarske retter, idet han har gjort gældende, at den omhandlede sagkyndige erklæring, der var blevet udarbejdet af en psykolog, udgjorde en alvorlig krænkelse af hans grundlæggende rettigheder, uden imidlertid at gøre det muligt at vurdere hans seksuelle orientering.

Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (forvaltnings- og arbejdsretten i Szeged, Ungarn), som tvisten er indbragt for, har forelagt Domstolen spørgsmålet, om de ungarske myndigheder med rette kan vurdere en asylansøgers forklaringer vedrørende hans eller hendes seksuelle orientering ved at basere sig på en sagkyndig erklæring fra en psykolog. For det tilfælde, at Domstolen besvarer det første spørgsmål benægtende, ønsker den ungarske ret desuden svar på, om der i øvrigt findes sagkyndige metoder, som de nationale myndigheder kan anvende for at undersøge troværdigheden af de påstande, der er fremsat i forbindelse med en asylansøgning, der baseres på risikoen for forfølgelse på grund af seksuel orientering.

I den dom, som Domstolen afsiger i dag, fastslår Domstolen indledningsvis, at direktivet om betingelserne for tildeling af flygtningestatus¹ **gør det muligt for de nationale myndigheder at indhente en sagkyndig erklæring** i forbindelse med behandlingen af en asylansøgning for bedre at vurdere ansøgerens reelle behov for international beskyttelse. **Fremgangsmåden med henblik på eventuelt at indhente en sagkyndig erklæring skal imidlertid være i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder**, der er sikret ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, såsom retten til respekt for den menneskelige værdighed og retten til respekt for privatliv og familieliv.

I denne sammenhæng kan det i forbindelse med vurderingen af en asylansøgers forklaringer vedrørende dennes seksuelle orientering ikke udelukkes, at visse former for sagkyndige undersøgelser kan vise sig nyttige ved vurderingen af faktiske forhold og omstændigheder, der er fremført i forbindelse med ansøgningen, og at sådanne undersøgelser kan gennemføres, uden at det indebærer en krænkelse af ansøgerens grundlæggende rettigheder. I denne henseende understreger Domstolen dog, at i forbindelse med vurderingen af en ansøgers forklaringer vedrørende dennes seksuelle orientering **kan de nationale myndigheder og retter ikke støtte**

¹Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13.12.2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9).

deres afgørelse alene på konklusionerne i en sagkyndig erklæring, og de må ikke være bundet af disse konklusioner.

Domstolen fastslår derefter, at i tilfælde, hvor de nationale myndigheder, der er ansvarlige for vurderingen af ansøgningen, kræver, at en psykolog foretager en sagkyndig vurdering for at vurdere en asylansøgers seksuelle orientering, befinder den person, som undergives denne vurdering, sig i en situation, hvor den pågældendes fremtid på afgørende måde afhænger af, hvilken afgørelse disse myndigheder træffer vedrørende ansøgningen. Ansøgerens eventuelle nægtelse af at gennemgå de omhandlede undersøgelser kan desuden være et vigtigt element, som de nationale myndigheder kan henvise til med henblik på at afgøre, om den pågældende har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for sin ansøgning.

Selv om gennemførelsen af sådanne undersøgelser formelt kræver den pågældende persons samtykke, er dette samtykke ikke nødvendigvis frit, da det kræves afgivet under det pres, der udspringer af de særlige omstændigheder, som asylansøgeren befinder sig under. Under disse omstændigheder **udgør indhentelse af en sagkyndig erklæring fra en psykolog for at fastslå ansøgerens seksuelle orientering et indgreb i denne ansøgers ret til respekt for privatlivet.**

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt dette indgreb i privatlivet kan være begrundet i formålet om at indsamle oplysninger, der er nyttige for vurderingen af ansøgerens reelle behov for international beskyttelse, fremhæver Domstolen, at en sagkyndig erklæring kun kan tillades, hvis den er baseret på tilstrækkeligt pålidelige metoder, hvilket er et spørgsmål, som det ikke tilkommer Domstolen at udtale sig om, men som er omtvistet af såvel Kommissionen som flere regeringer. Domstolen fastslår desuden, at **en sådan sagkyndig erklærings påvirkning af privatlivet er uforholdsmæssig i forhold til dette formål.** Domstolen fastslår i denne forbindelse bl.a., at **en sådan indgriben er særlig alvorlig, da den tager sigte på at give et indblik i de mest intime aspekter af ansøgerens liv.**

Domstolen bemærker desuden, at udarbejdelsen af en sagkyndig vurdering fra en psykolog med henblik på at fastslå en asylansøgers seksuelle orientering **ikke er uomgængeligt nødvendig** for at vurdere troværdigheden af ansøgerens forklaringer vedrørende hans eller hendes seksuelle orientering. Domstolen fremhæver i denne henseende, at **de nationale myndigheder, som skal råde over kompetent personale**, i en situation, hvor ansøgerens seksuelle orientering ikke er underbygget af dokumentation, i medfør af direktivet **bl.a. kan støtte sig på, om den pågældende persons forklaringer er sammenhængende og troværdige.** Desuden har denne sagkyndige erklæring i bedste fald kun begrænset pålidelighed, ligesom der kan rejses tvivl om dens nytteværdi for vurderingen af, om en asylansøgers forklaringer er troværdige, bl.a. i tilfælde som det foreliggende, hvor ansøgerens forklaringer ikke er selvmodsigende.

På denne baggrund konkluderer Domstolen, at **anvendelsen af en sagkyndig erklæring fra en psykolog med henblik på at vurdere realiteten med hensyn til en asylansøgers seksuelle orientering ikke er i overensstemmelse med direktivet, sammenholdt med chartret².**

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

² Artikel 7.